

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/141/2022
Identifikačné číslo spisu:	6621204615
Dátum vydania rozhodnutia:	13.12.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6621204615.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Martina Holiča, v spore žalobkýň: 1/ J. V., bytom L. XXXX/XX, J., 2/ T. G., bytom D. O. XXXX/X, O. D., 3/ C. K., bytom C.P. XXX/X, T.W.-X., všetkých zastúpených C. C. E., bytom G. XXXX/XX, C., proti žalovanej: E. T., bytom M. XX, zastúpenej spoločnosťou JUDr. Tomáš Dopita | ADVOKÁT, s. r. o., so sídlom Vázovova 6838/9B, Bratislava, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 12C/52/2021, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/14/2022 z 21. marca 2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyne majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Lučenec uznesením č. k. 12C/52/2021-23 z 1. decembra 2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanej zakázal nakladať s nehnuteľnosťami v katastrálnom území Y. X., obec Y. X., okres G., parcely reg. C zapísanými na LV č. XX, parc. č. XXX, výmera XXX m², zastavané plochy a nádvoria a rodinný dom, súp. č. XX na parc. č. XXX (ďalej len „sporné nehnuteľnosti“) a zdržať sa akýchkoľvek sanačných a stavebných prác, alebo akýchkoľvek úprav nehnuteľností bez spoločného súhlasu všetkých ostatných spoluvlastníkov.

2. Súd prvej inštancie mal z návrhu a listinných dôkazov osvedčené, že sporné nehnuteľnosti sú v podielovom spoluvlastníctve, pričom na žalobkyne v 1. a 2. rade pripadajú podiely vo výške 1/6-iny, na žalobkyňu v 3. rade pripadá podiel v 1/12-ine a na žalovanú pripadá spoluvlastnícky podiel v 1/6-ine. Ďalšie spoluvlastnícke podiely patria M. V., bytom V. XXXX/XX, J., v 1/6-ine, C. K., bytom J. XXXX/X, J.-E., v 1/6-ine a B. T., bytom G. XX, T., v 1/12-ine. Z rozhodnutia spoluvlastníkov o hospodárení so spoločnou nehnuteľnosťou zo 4. novembra 2021 vyplýva, že nik zo spoluvlastníkov nie je oprávnený na spornej nehnuteľnosti vykonávať akékoľvek stavebné, rekonštrukčné, sanačné a iné obdobné práce. Súd mal za preukázané, že žalovaná uskutočňuje bez súhlasu ostatných podielových spoluvlastníkov sanačné a stavebné práce a úpravy nehnuteľnosti, ktorá je v podielovom

spoluvlastníctve a žiaden zo spoluvlastníkov s takýmito úpravami a zásahmi nesúhlasí. Preto bola osvedčená potreba bezodkladného zásahu súdu do pomerov strán sporu formou súdneho rozhodnutia.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 16Co/14/2022 z 21. marca 2022 na základe odvolania žalovanej uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a žalobkyniam v 1. až 3. rade nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. S poukazom na ustanovenie § 139 Občianskeho zákonníka uviedol, že z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne, a preto zákon predpokladá dohodu o hospodárení so spoločnou vecou, pričom spoluvlastníci rozhodujú o hospodárení väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Nadpolovičná väčšina spoluvlastníkov, počítaná podľa veľkosti spoluvlastníckych podielov, rozhodla, že nik zo spoluvlastníkov nie je oprávnený na spornej nehnuteľnosti vykonávať akékoľvek stavebné, rekonštrukčné, sanačné a iné obdobné práce. Žalovaná disponuje podielom 1/6 a nepreukázala, že na rekonštrukčné a stavebné práce mala súhlas ostatných, alebo aspoň väčšiny spoluvlastníkov podľa veľkosti spoluvlastníckych podielov.

4. Odvolací súd dospel k záveru, že žalovaná sa voči žalobe spoluvlastníkov nemôže účinne brániť tým, že stavebné práce vykonávala jej dcéra, teda z pohľadu spoluvlastníckych vzťahov tretia osoba, ani tým, že jej dcéra konala z poverenia žalovanej z dôvodu predchádzania škodám na spoločnej spornej nehnuteľnosti. Právne vzťahy medzi spoluvlastníkmi zahŕňajú a konzumujú aj prípadné zodpovednostné vzťahy za škodu. Žalovaná netvrdila, že na nehnuteľnostiach nehrozila škoda zo strany tretích osôb, preto bola povinná konať iba so súhlasom ostatných spoluvlastníkov. Pokiaľ žalovaná namietala, že žalobkyne nepreukázali jej zodpovednostný vzťah, takáto obrana žalovanej nebola podľa odvolacieho súdu dôvodná, lebo žalobkyne nárok odvodzujú z výkonu svojho spoluvlastníckeho práva, nie zo zodpovednosti za škodu.

5. Neodkladné opatrenie nebráni podľa odvolacieho súdu tomu, aby súd o hospodárení so spoločnou vecou v budúcnosti znovu rozhodol na základe žaloby vo veci samej podľa § 139 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka a za predpokladu, že budú splnené podmienky podľa § 334 Civilného sporového poriadku aj o zrušení neodkladného opatrenia. Keďže neodkladné opatrenie zakazuje žalovanej konať bez spoločného súhlasu všetkých ostatných spoluvlastníkov, na zrušenie účinkov neodkladného opatrenia je potrebná dohoda spoluvlastníkov. Ak sa spoločná dohoda všetkých spoluvlastníkov nedosiahne, potom možno zrušenie neodkladného opatrenia dosiahnuť žalobou väčšiny spoluvlastníkov, ktorí majú záujem na takom hospodárení s vecou, na ktorom sa nedosiahla medzi spoluvlastníkmi potrebná dohoda alebo, ak ide o dôležitú zmenu spoločnej veci, môžu prehlasovaní spoluvlastníci žiadať, aby rozhodol súd podľa § 139 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Záverom odvolací súd uviedol, že neodkladné opatrenie nebráni ani tomu, aby ktorýkoľvek spoluvlastník podal návrh na zrušenie a vysporiadanie podielového spoluvlastníctva.

6. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie a žiadala napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. d) Civilného sporového poriadku (pretože v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo), z ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (pretože jej súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) a z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (pretože rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu).

7. Poukázala na skutkové okolnosti predmetu sporu, spočívajúce v tom, že strany sporu sa snažili dospieť k dohode o vyporiadaní dotknutých nehnuteľností v tom smere, že dcéra žalovanej W.. J. C. prejavila záujem o kúpu dotknutých nehnuteľností. Medzi sporovými stranami však došlo k rôznym osobným nezhodám a k vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva stále neprišlo. Dcéra žalovanej W.. C. napriek problematickému vyporiadavaniu bola presvedčená, že k dohode na vyporiadaní podielového spoluvlastníctva dôjde a že sa stane výlučnou vlastníčkou dotknutých nehnuteľností, preto začala vykonávať na dotknutých nehnuteľnostiach údržbovo-stavebné práce. Žalovaná zdôraznila, že jej dcéra

sa ako jediná starala aspoň o základnú údržbu dotknutých nehnuteľností.

8. Z dovolania vyplýva, že žalovaná videla porušenie jej práva na spravodlivý proces v nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia odvolacieho súdu v otázke vecnej legitímácie žalovanej, nakoľko z rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva, či odvolací súd prijal záver o tom, koho identifikoval ako osobu, ktorá údržbové a stavebné práce realizovala. V tejto súvislosti dovolateľka tiež namietala, že súd druhej inštancie sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s predloženými dôkaznými prostriedkami: so žiadosťou o vystavenie cenovej ponuky z 25. augusta 2021 a s čestným vyhlásením samotnej W.. C.. Uviedla, že odvolací súd dospel k absurdným a navonok nezrozumiteľným právnym záverom, keď konštatoval, že: žalovaná sa voči žalobe spoluvlastníkov nemôže účinne brániť tým, že stavebné práce vykonávala jej dcéra, teda z pohľadu spoluvlastníckych vzťahov tretia osoba, ani tým, že jej dcéra konala z poverenia žalovanej z dôvodu predchádzaniu škodám na spoločnej spornej nehnuteľnosti. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je zrejmé, z akého dôvodu by sa žalovaná nemohla brániť tvrdením, že nevykonala stavebné údržbové práce, keď ich preukázateľne vykonala jej dcéra. Dovolateľka tiež odôvodneniu napadnutého uznesenia vytýkala, že z neho nie je zrejmé, ako sa odvolací súd vysporiadal s informáciou vyplývajúcou z rozhodnutia Obecného úradu Y. č. OUZH/1402021/254-003 zo 16. decembra 2021, v ktorom sa konštatuje, že práce vykonávané na dotknutých nehnuteľnostiach boli bežnými údržbovými, pričom sa nejednalo o žiadne sanačné práce tak ako je konštatované vo výroku neodkladného opatrenia súdu prvej inštancie.

9. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania aj z tvrdenej vady zmätočnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. d) Civilného sporového poriadku, pretože odvolací súd nerespektoval nespornú skutočnosť, že Obecný úrad HO. vydal rozhodnutie č. OUZH/1402021/254-003 zo 16. decembra 2021, ktorým zastavil všetky stavebné práce na dotknutých nehnuteľnostiach zo strany žalovanej a toto rozhodnutie bolo vydané v zásade na identických dôvodoch, pre ktoré súd prvej inštancie vydal napadnuté neodkladné opatrenie. Z uvedeného je teda zrejmé, že vznikla situácia, kedy sa v tej istej veci rozhoduje dvakrát, žalovanej bola dvakrát uložená tá istá povinnosť.

10. V súvislosti s dovolacím dôvodom vyvodzovaným z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku dovolateľka namietala, že odvolací súd nesprávne posúdil jej pasívnu vecnú legitímáciu a to vzhľadom k tomu, že zo skutkového stavu veci nesporne vyplynulo, že stavebné a udržiavacie práce na dotknutých nehnuteľnostiach realizovala dcéra žalovanej W.. C. a ona je osobou, ktorej svedčí hmotnoprávna povinnosť - zdržať sa zásahu do spoluvlastníckych práv žalobkyní.

11. Dovolateľka poukázala na právny názor odvolacieho súdu v otázke pasívnej vecnej legitímácie, od ktorého sa odvolací súd odklonil. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 6 Cdo 214/2011 z 12. januára 2012 konštatoval, že „Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil.“ Dovolateľka považovala posúdenie pasívnej vecnej legitímácie, ako procesného predpokladu vedenia súdneho konania, za takú právnu otázku, od ktorej posúdenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, pričom pri posúdení tejto otázky sa odvolací súd odklonil od jej riešenia v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu.

12. Žalobkyne v 1. až 3. rade vo vyjadrení k podanému dovolaniu poukázali na to, že v konaní na stavebnom úrade sa žalovaná jasne vyjadrila, že ona začala realizovať stavebné úpravy, jej pasívna vecná legitímácia je preto daná a odvolací súd správne vo veci rozhodol. Navrhli, aby dovolací súd dovolanie žalovanej zamietol.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku), po

zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku), bez nariadenia pojednávania (§ 443 Civilného sporového poriadku), dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

14. Podľa § 419 Civilného sporového poriadku proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 Civilného sporového poriadku.

15. Podľa § 420 písm. d) Civilného sporového poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

16. Podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

17. Pod porušením práva na spravodlivý proces je potrebné rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Nesprávnym procesným postupom je taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces.

18. K prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku je potrebné uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

19. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v oprávnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v oprávnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

20. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 8/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 73/2017).

21. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch môže nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať

vadu v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, a to napríklad vtedy, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blíži k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, sťažnosť č. 52854/99, rozsudok z 24. júla 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, sťažnosť č. 8262/02, rozsudok z 23. júla 2009).

22. Vyvodzujúc prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku žalovaná namietala nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

23. Preskúmaním obsahu spisu dovolací súd dospel k záveru, že dovolacie námietky žalobkyne sú neopodstatnené a v postupe odvolacieho súdu nezistil vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť žalobkyňu na jej procesných právach a založiť tak prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.

24. V posudzovanom prípade odôvodnenie napadnutého rozsudku nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho sa žalobkyne domáhali, aké stanoviská strany sporu zaujali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa pri posúdení veci riadili. Taktiež treba mať na pamäti tiež to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím súdu prvej inštancie vytvára ich organickú kompletizujúcu jednotu. Rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Súdy nižších inštancií sa riadne vysporiadali so všetkými podstatnými skutočnosťami. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa zaoberal inštitútom spoluvlastníctva a pravidlami hospodárenia spoluvlastníkov so spoločnou vecou, pričom uvádzal aj veľkosti podielov strán sporu. Odvolací súd posúdil opodstatnenosť nariadeného neodkladného opatrenia vo vzťahu k skutkovým okolnostiam prípadu, reagoval na odvolacie námietky žalovanej a poukazoval aj na prípadné ďalšie možnosti právnej ochrany, ktorej sa strany môžu do budúcnosti domáhať.

25. Nedôvodná je preto argumentácia žalovanej, podľa ktorej je rozhodnutie odvolacieho súdu nedostatočne odôvodnené, prípadne nepreskúmateľné či zmatečné. Napadnuté rozhodnutia oboch súdov a ich odôvodnenia ako celok nie sú zjavne arbitrárne, nepreskúmateľné v takom rozsahu a do takej miery, že by súdy nesprávnym procesným postupom znemožnili dovolateľke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva a že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tak, ako to má na mysli § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky, alebo nehodnotil dôkazy podľa jej predstáv.

26. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania aj z vady zmatečnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. d) Civilného sporového poriadku, pretože v tej istej veci sa už rozhodlo, a to rozhodnutím Obecného úradu Y. č. OUZH/1402021/254-003 zo 16. decembra 2021, ktorým obecný úrad zastavil všetky stavebné práce na dotknutých nehnuteľnostiach zo strany žalovanej.

27. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata) vylučuje možnosť vec znova prejednať a rozhodnúť. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený. Generálne sa právoplatne rozhodnutou vecou myslí rozhodnutie vydané v občianskom súdnom konaní, avšak právna teória sa zhoduje v tom, že prekážku právoplatne rozhodnutej veci predstavujú aj niektoré iné rozhodnutia, ktoré spĺňajú podmienku

právoplatnosti podľa príslušného právneho predpisu. Takýmito rozhodnutiami sú:

- a) rozhodnutie o priznaní nároku na náhradu škody vydané v trestnom konaní v rámci tzv. adhézneho konania; o prekážku nejde, ak v trestnom konaní bola poškodenému priznaná náhrada škody v nižšej výške, ako ktorú poškodený uplatnil bez toho, aby súd poškodeného odkázal na konanie vo veciach občianskoprávných; v tejto časti nároku ide o vec nerozsúdenú, a preto nie je prekážkou res iudicata,
 - b) rozhodnutie o priznaní nároku na náhradu majetkovej škody vydané v priestupkovom konaní (§ 70 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch),
 - c) rozhodnutie rozhodcovského orgánu vydané na základe zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov; podľa § 35 zákona o rozhodcovskom konaní doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu,
 - d) rozhodnutie rozhodcovského orgánu vydaného na základe zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov; podľa § 41 ods. 2 doručený rozhodcovský rozsudok má za podmienok podľa § 46 ods. 2 pre účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu,
 - e) rozhodnutie cudzieho orgánu, pokiaľ je také rozhodnutie v Slovenskej republike uznávané, okrem prípadov, keď je daná výlučná právomoc slovenských justičných orgánov.
- (Števcík, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, str. 1364).

28. Namietané rozhodnutie, ktoré by malo predstavovať prekážku veci rozhodnutej, je rozhodnutie Obce Y. č. OUZH/1402021/254-003 zo 16. decembra 2021, ako stavebného úradu, ktorým boli podľa § 102 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov zastavené všetky stavebné práce na dotknutých nehnuteľnostiach zo strany žalovanej. Dovolací súd dospel k záveru, že uvedené rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozhodnutej veci a konanie, ktoré je predmetom dovolacieho prieskumu, nebolo postihnuté vadou podľa § 420 písm. d) Civilného sporového poriadku. V namietanej veci ide totiž o rozhodovanie správneho orgánu podľa predpisov verejného práva, na rozdiel od civilného súdneho konania, v ktorom sú rozhodované súkromnoprávne vzťahy. V porovnávaných konaniach nemôže byť daná totožnosť vecí (ako jedna z podmienok existencie prekážky právoplatne rozhodnutej veci), pretože nejde o rovnaký druh uplatneného nároku.

29. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku a namietala, že odvolací súd sa odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri posúdení pasívnej vecnej legitimácie žalovanej.

30. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 432 až § 435 Civilného sporového poriadku.

31. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku).

32. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku, musí

mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

33. Ak dovolateľ odôvodňuje prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku, potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“. Za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovisk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1.1.1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovisk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátórne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Vzhľadom na účel právnej úpravy dovolania, ktorým je v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci predovšetkým riešenie doteraz neriešených otázok zásadného právneho významu, do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovisk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovisk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (R 71/2018).

34. Dovolaiteľka v súvislosti s dovolacím dôvodom uvedeným v § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku namietala, že odvolací súd sa odklonil od rozhodovacej praxe odvolacieho súdu pri posúdení pasívnej vecnej legitímácie žalovanej. Dovolaiteľka však neformulovala žiadnu právnu otázku, iba konštatovala, že zo skutkového stavu veci nesporne vyplynulo, že stavebné a udržiavacie práce na dotknutých nehnuteľnostiach realizovala dcéra žalovanej W.. C. a ona je podľa dovolateľky osobou, ktorej svedčí hmotnoprávna povinnosť. Z obsahu dovolania potom vyplýva, že dovolateľka nesúhlasí s názorom súdov nižších inštancií v otázke existencie pasívnej vecnej legitímácie žalovanej, avšak tak robí bez konkrétneho vymedzenia právnej otázky, vo vzťahu ku ktorej sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej súdnej praxe odvolacieho súdu. Z dovolania tak nie je zjavné, akú právnu otázku dovolateľka navrhovala riešiť, keď túto jasne nekonkretizovala, a tak následne ani odvolací súd nemohol vyhodnotiť, či táto právna otázka bola odvolacím súdom vyriešená správne. Spôsob, akým dovolateľka vymedzila dovolací dôvod, smeruje k skutkovej otázke a nie právnej, keďže namietala, že skutkový stav veci nasvedčuje tomu, že pasívne legitimovanou v tomto konaní mala byť dcéra žalovanej.

35. Pokiaľ dovolateľka poukázala na právny názor odvolacieho súdu vyslovený v rozhodnutí sp. zn. 6

Cdo 214/2011 z 12. januára 2012, od ktorého sa mal odvolací súd odkloniť, dovolací súd k tomu uvádza, že vyjadrený právny názor predstavuje všeobecné pomenovanie pojmových znakov pasívnej vecnej legítimácie, ktorá určuje nositeľa hmotnoprávnej povinnosti (záväzku) v hmotnoprávnom (niekedy aj v procesnoprávnom) vzťahu, avšak konkrétna súvislosť s prejednávanou vecou z uvedeného záveru dovolacieho súdu nevyplyva a dovolateľka ju v dovolaní ani žiadnym spôsobom nešpecifikovala.

36. Ako už bolo uvedené, otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku a nevysvetlí potrebu, aby dovolací súd túto otázku vyriešil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a akú jej naliehavosť mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku (pozri napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/98/2017, 3Cdo/94/2018, 4Cdo/95/2017, 8Cdo/100/2019). Treba zdôrazniť, že úlohou dovolacieho súdu nie je vymedziť právnu otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; zákonodarca túto povinnosť ukladá dovolateľovi.

37. Keďže žalovaná v dovolaní nevymedzila právnu otázku a nekonkretizovala podstatu odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nemohol najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd.

38. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej v časti, v ktorej namietala vady zmätočnosti podľa § 420 písm. d) a f) Civilného sporového poriadku, odmietol podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku, odmietol podľa § 447 písm. f) Civilného sporového poriadku ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

39. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku).

40. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.